

نیازها و اولویت های آموزشی در پنومونی اطفال

به والدین باید اطلاعات کافی در مورد بیماری بدهید و هدف از بستری و درمان را برای آنان تشریح کنید.

به والدین باید آموزش پیشگیری از سقوط بیمار (بالا بودن نرده تخت، تنها نگذاشتن کودک) را ارائه داد.

بهتر است رعایت بهداشت تنفسی و کنترل عفونت و بهداشت دست (ترجیحا با آب و صابون باشد، هندراب می تواند باعث تحریک سرفه شود)، آموزش داده شود.

به والدین باید کنترل تب و نحوه پاشویه صحیح آموزش داده شود.

بهتر است رژیم غذایی مناسب (مایعات گرم، آبمیوه های طبیعی، سوپ مرغ، تخم مرغ آب پز، پرهیز از سرخ کردنی و غذاهای تند) آموزش داده شود.

بهتر است میزان فعالیت و استراحت (فعالیت به دلیل تنگی نفس محدود شود و به تدریج آغاز شود). آموزش داده شود.

بهتر است روش استفاده از بخور و نبولایزر و اکسیژن تراپی آموزش داده شود.

باید نحوه استفاده از اسپری و دمیار و مشاهده عملکرد و نحوه مصرف داروها و کاربرد آن ها در بستری و حین ترخیص آموزش داده شود.

باید اجتناب از دود سیگار و مواد شیمیایی، عطر آموزش داده شود.

باید علائم هشدار به والدین آموزش داده شود.

بهتر است زمان مراجعه بعدی و پیگیری بعد از ترخیص آموزش داده شود.

پنومونی (سینه پهلو یا ذات الریه) چیست؟

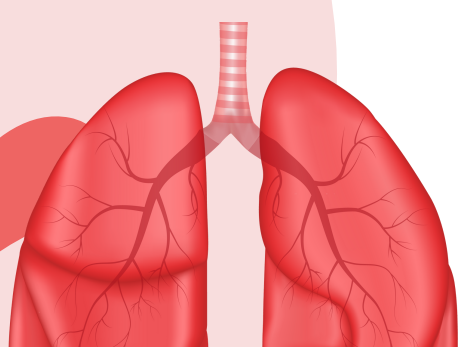
پنومونی در اثر عفونت ریه ها ایجاد می شود.

عفونت، بیشتر کیسه های هوایی موجود در ریه و به میزان کمتری مجاری هوایی انتقال دهنده ی هوا به ریه ها را درگیر می کند.

بخش هایی از ریه که دچار عفونت شده است، توسط مایع پر می شود. این مایع حاوی گلبول های سفیدی است که با عفونت مقابله میکنند.

علائم شایع :

- سرفه: که ممکن است خشک یا همراه با خلط غلیظ زرد، سبز، قهوه ای و یا همراه با رگه های خونی باشد.
- تنفس مشکل: ممکن است سریع، سطحی باشد و حتی در موقع استراحت هم فرد دچار سختی در تنفس باشد.
- تب یا لرز شدید
- ضربان قلب تند
- ضعف و بیحالی و بی اشتها
- درد قفسه سینه که با نفس کشیدن بدتر می شود.

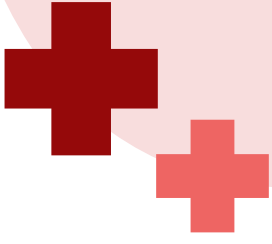
دانشگاه دامغان

مرکز مشاوره و سبک زندگی

نیاز های آموزشی، اولویت بندی، دستورالعمل و راهنمای آموزش به بیمار ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی سمنان
مرکز آموزشی پژوهشی درمانی ولایت
واحد آموزش سلامت

تغذیه در زمان بستری :

در صورت مشکل تنفس، موقتا تغذیه از راه دهان قطع و تا بهبودی علایم مایعات وریدی جایگزین آن می شود. پس از شروع رژیم توسط پزشک به کودک اجازه دهید که رژیم غذایی در حد تحمل و مورد علاقه خود را داشته باشد پس از شروع رژیم به کودک مایعات فراوان دهید تا ترشحات رقیق شود.

فعالیت :

تا هنگام فروکش کردن تب، استراحت در بستر ضروری است، پس از آن فعالیت های طبیعی را می تواند به تدریج از سر بگیرد. انجام فعالیت ها متناسب با سطح تحمل و سن کودک باشد به طوری که با استراحت کودک تداخل ننماید.

مراقبت :

- بررسی های تشخیصی ممکن است شامل کشت خلط، آزمایش های خون و عکس ساده قفسه سینه باشد.
- در صورت دیسترس تنفسی، اکسیژن درمانی لازم است.
- برای اینکه کودک یک پوزیشن راحت تر داشته باشد سرتخت را بالا ببرید.
- انجام فیزیوتراپی قفسه سینه در حد تحمل برای کودک انجام می شود.
- تغییر پوزیشن دوره ای کودک برای بهبود ترشح برونش و بهبود اتساع و تهویه تمام نواحی ریه باید انجام شود، از یک طرف به طرف دیگر و از جلو به عقب، در صورت لزوم از ساکشن استفاده شود.
- کودک را تشویق به تخلیه خلط کنید.
- با استفاده از یک دستگاه مرطوب کننده هوا با بخار و بخور گرم رطوبت کافی را برای تنفس راحت تر کودک فراهم کنید.
- جهت تخفیف درد سینه می توان از یک بالشک ساده یا کمپرس گرم بر روی قفسه سینه استفاده کنید.
- محیطی آرام برای کودک فراهم آورید.

والدین محترم :

رعایت بهداشت فردی مانند شستشوی مرتب دست و صورت و ماسک زدن و اجتناب از تماس با افراد مبتلا به عفونت های تنفسی، بهترین راه پیشگیری از ابتلا به بیماری تنفسی است.

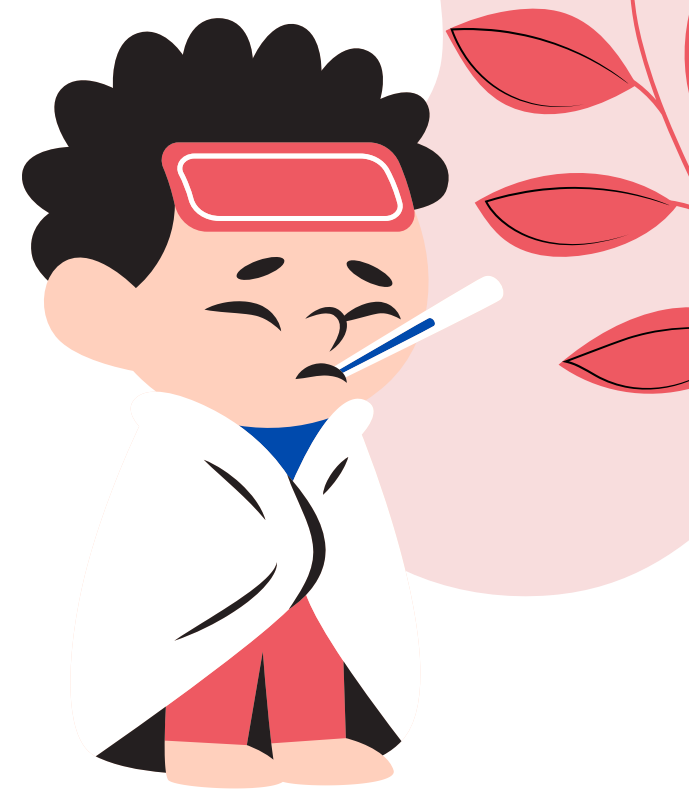
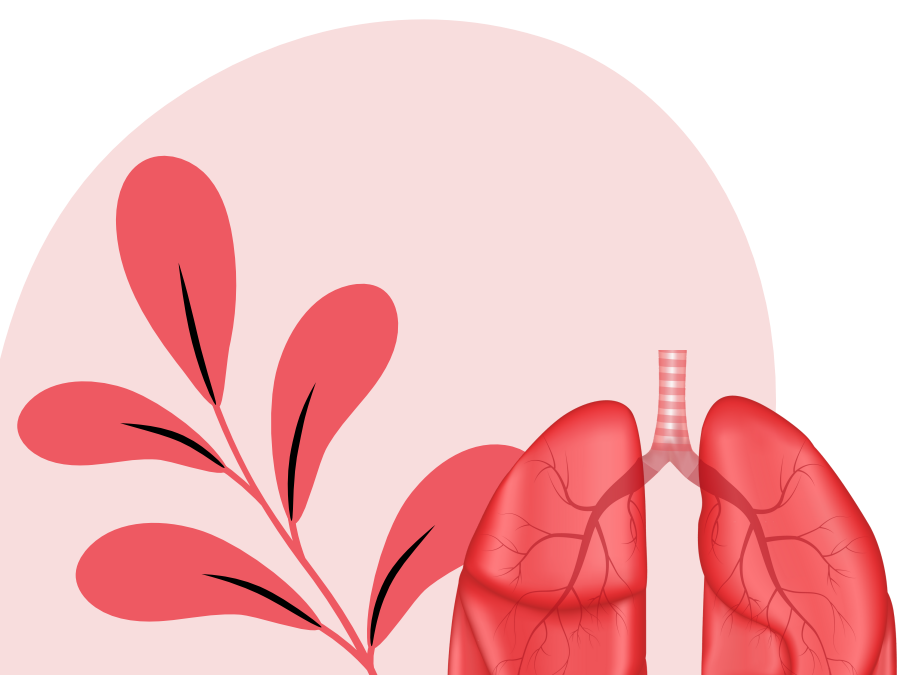
داروها :

اکسیژن درمانی، طبق دستور پزشک توسط پرستار تجویز می شود و از قطع خودسرانه آن اجتناب نمایید. آنتی بیوتیک جهت جلوگیری از عفونت و گشاد کننده نایژه نیز ممکن است کمک کننده باشد، طبق دستور پزشک در فواصل و زمان معین توسط پرستار تجویز می شود.

آموزش های هنگام ترخیص :

رژیم غذایی:

- تغذیه مناسب به خصوص در کودکان عامل مهمی در پیشگیری از عفونت های ریه است، لذا در طول مدت بیماری و بعد از آن با زیاد کردن تعداد وعده های غذایی از عقب ماندن رشد کودک جلوگیری کنید.
- بهتر است از غذاهایی مانند سوپ، آش، فرنی و... که احتیاج به جویدن ندارند، استفاده کنید.
- در طول درمان و تا حصول بهبودی کامل از دادن مواد غذایی همچون موز، شیرینی و شکلات، آجیل و دانه های روغنی که باعث تحریک سرفه و افزایش درد قفسه سینه می شوند، خودداری کنید.
- از مصرف غذاهای سرخ کرده، پر ادویه و محرک برای کودک خودداری کنید.
- به کودک اجازه دهید رژیم غذایی در حد تحمل و مورد علاقه خود را داشته باشد و مایعات کافی مصرف نماید.

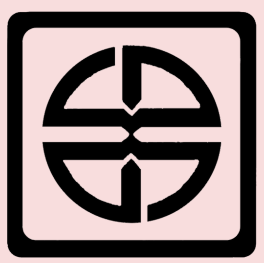

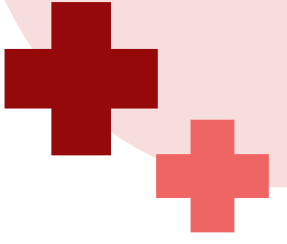
دانشگاه دامغان

مرکز مشاوره و سبک زندگی

نیاز های آموزشی، اولویت بندی، دستورالعمل و راهنمای آموزش به بیمار ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی سمنان
مرکز آموزشی پژوهشی درمانی ولایت
واحد آموزش سلامت

فعالیت:

- انجام فعالیت های متناسب با سطح تحمل و سن کودک از طریق برنامه ریزی، به طوری که با استراحت کودک تداخل ننماید.

مراقبت:

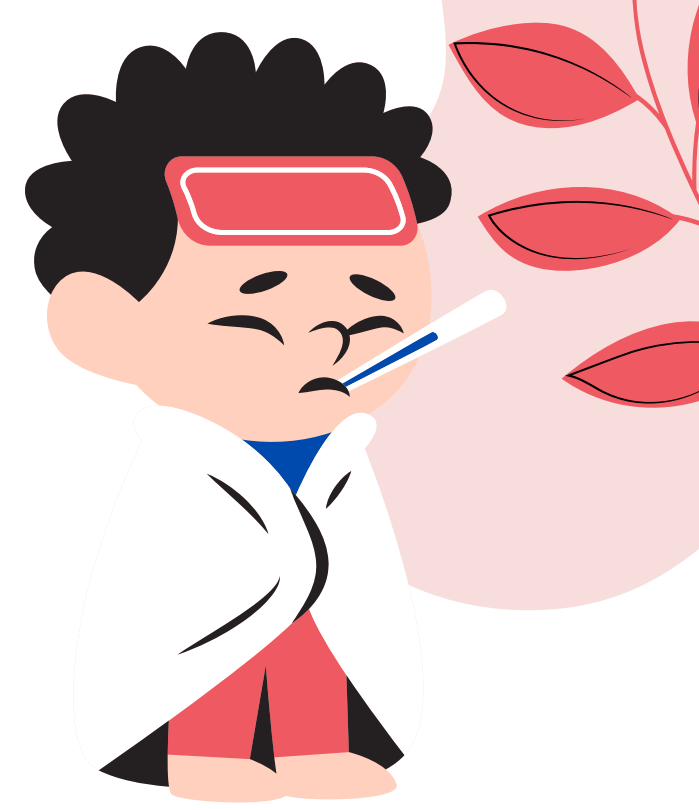
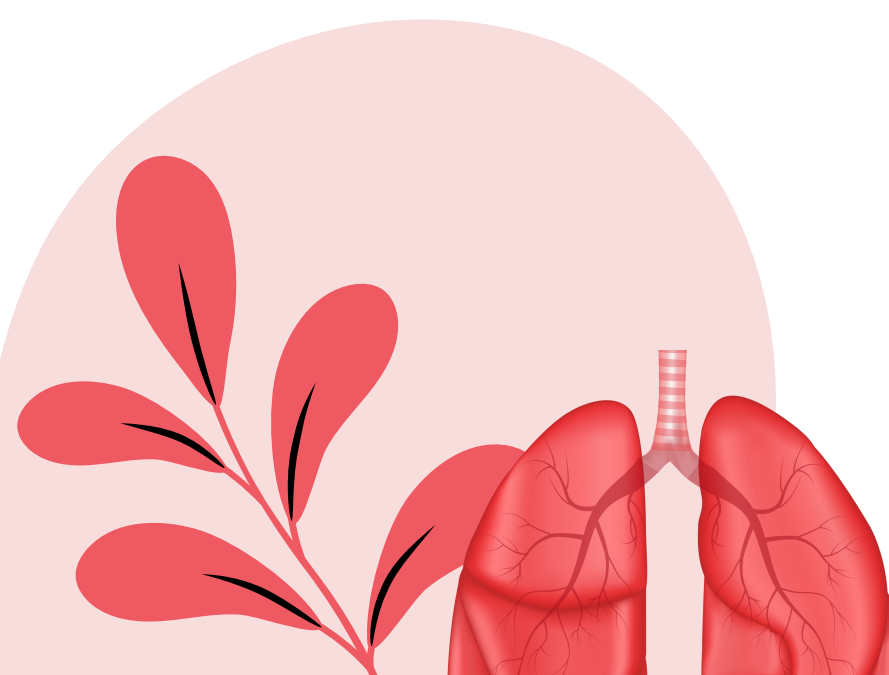
- ممکن است کودک برای چند هفته پس از درمان موفقیت آمیز عفونت ریوی، احساس خستگی، کوتاهی تنفس و سرفه های آزار دهنده و طولانی مدت را داشته باشد که طبیعی است.
- با استفاده از یک دستگاه مرطوب کننده هوا با بخار و بخور گرم رطوبت کافی را برای تنفس راحت تر کودک فراهم کنید.
- برای اینکه کودک یک پوزیشن راحت تر داشته باشد سر تخت را بالا ببرید.
- از تماس کودک با افراد مبتلا به عفونت های تنفسی خودداری کنید و از حضور کودک در محل هایی که احتمال آلودگی در آن ها بیشتر است خودداری کنید.
- از مواجهه با سرما یا خیس بودن لباس کودک در هوای سرد خودداری کنید.
- جهت تخفیف درد سینه می توان از یک بالشک ساده یا کمپرس گرم بر روی قفسه سینه استفاده کنید.
- برای کودک در خروج وی از منزل به خصوص در باد و کوران از ماسک (در صورت تحمل) و شال استفاده کنید. تهویه اتاق کودک مناسب باشد.
- ظروف و لیوان آب کودک را جدا کنید و دست های خود را مرتب بشویید، به خصوص اگر شما به اشیا یا دستمال های کثیف دست می زنید.
- کودکانی که مبتلا به این بیماری شده اند حتی پس از بهبود نیز ریه های حساس تر نسبت به دیگران داشته و همواره باید جوانب احتیاط را رعایت کنید: مواردی همچون بوی سیگار، حشره کش ها، اسپری خوش بو کننده و وایتکس و شیشه شور، عطر گل ها و گیاهان به خصوص در فصل بهار و هنگام گرده افشانی گیاهان و... از مواردی است که همواره باید رعایت کنید.
- با درمان به موقع عفونت های ساده تنفسی احتمال عفونت ریه را کاهش دهید.

داروها:

- بسته به نوع و شدت بیماری ممکن است درمان خوراکی یا تزریقی استفاده شود. (از داروهای ضد باکتری، ویروس و قارچ نیز استفاده می شود).
- فیزیوتراپی قفسه سینه و اکسیژن درمانی از درمان های اصلی بیماری محسوب می شوند.
- داروهای کودک را تا تکمیل دوره درمان استفاده کنید و از قطع خودسرانه آن خودداری کنید.
- در اول پاییز در مورد تزریق واکسن آنفولانزا با پزشک معالج مشورت کنید.
- هیچگاه سر خود دارو به خصوص آنتی بیوتیک و داروهای کورتون دار به کودک ندهید.

زمان مراجعه بعدی:

مشکل در تنفس یا تنفس غیرطبیعی سریع، ناخن ها و لب ها دارای رنگ مایل به آبی یا خاکستری باشند، تب بالاتر از ۳۸ درجه سانتی گراد و اگر تنفس سخت دارد یا در هنگام استراحت هم به سختی نفس می کشد، عضلات بین دنده ای در هنگام تنفس تو کشیده می شود. جهت پیگیری درمان، قبل از اتمام دارو به پزشک معالج مراجعه نمایید.

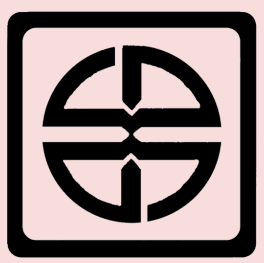

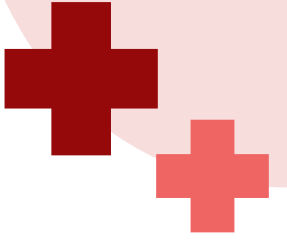
دانشگاه دامغان

مرکز مشاوره و سبک زندگی

نیاز های آموزشی، اولویت بندی، دستورالعمل و راهنمای آموزش به بیمار ۱۴۰۳

دانشگاه علوم پزشکی سمنان
مرکز آموزشی پژوهشی درمانی ولایت
واحد آموزش سلامت

تشخیص های پرستاری شایع در بیماری پنومونی

کاهش تحمل فعالیت	اختلال در تبادلات گازی
الگوی تنفس ناکارآمد	اختلال در تهویه خودبخودی
کمبود آگاهی	اختلال در پاسخ بیمار در هنگام جداسازی از ونتیلاتور
خطر سقوط	خطر خفگی
خستگی	پاکسازی ناکارآمد راه های هوایی
تغذیه کمتر از نیاز بدن	خطر آسپیراسیون
نقص در مراقبت از خود	

منابع:

- Nanda nursing diagnoses 2021-2023
- Brunner Suddarth's textbook of Medical surgical Nursing 2018
- <https://familydoctor.org>
- راهنمای بالینی پرستاری مبتنی بر شواهد
- کارگروه درون بخشی آموزش به بیمار بخش اطفال

